

ZENTA és VIDÉKE

HELYI ÉS VIDÉKI KÖZÉRDEKŰ HETI KÖZLÖNY.

Szerkesztő helyiség:
Kigyó utca, 262 szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők
Kéziratok nem adóznak vissza.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Elfizetési díj:
Egész évre 4 ft — Félévre 2 ft — Negyedévre 1 ft
Egyes szám ára 10 kr
Hirdetési díjak: Egész oldal 20 ft — Fél oldal 10 ft
50 kr — Negyed oldal 5 ft 50 kr
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.

Kiadói hivatal:
Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hova a előfizetéske és hirdetések intézendők és ezek díjai fizetendők
NYILTÉR PETIT SORA 15 KRAJCSAK.

Melyiket kell előbb Zentán le- tesíteni: a főgymnasiumot-e? vagy megfelelő számú népis- kolát?

Laptársunk, a „Z. K.” f. évi 23. szá-
mában egy hosszabb cikket szentel annak
az eszmének: Zentának már a legközelebb
jövőben főgymnasiuma legyen!

Nem tartanám magamat városom hü-
fiának; de nem lennék a szerkesztői állásra
s még kevésbé a néptanítói névre sem érde-
mesnek, ha e cikkekre, lapomban, legott meg
nem tenném a saját szerény észrevétele-
imet.

Kijelentem előre, hogy én a „Z. K.”
hivatkozott cikkének passzusait — egynek
kivételével — elfogadom, s nincs a város-
ban senki, ki a zentai algymnasiumnak fő-
gymnasiummá leendő kiegészítését öszin-
tőbb örömmel üdvözölné — bárki is —
nálamnál.

Az egyetlen pont pedig, melyet nem
irhatok alá, az, hogy algymnasiumunk rögtön,
illetve már a legközelebbi jövőben ala-
kítassék át főgymnasiummá.

Ezt az egy pontot pedig nemcsak az
én csekély személyem nem helyeselheti, de
velem együtt, Zentán, a népoktatásnak egyet-
len igaz barátja sem fogadhatja s valhatja
elvél, mert a főgymnasiumnak ez idő sze-
rinti előtérbe toléása egyenesen a községi
népiskolák rovására, ezeknek kiszámíthatlan

kárára, sőt többet mondok, magának a ne-
lén leendő főgymnasiumnak hátrányára is
esik, illetve esnek.

Beszéljünk csak erről az ügyről egé-
szen tárgyilagosan, de mindenekelőtt elfo-
gulatlan szempontból.

Egyszerű ítéletem szerint, Zentának
középiskoláját főgymnasiummá átalakítani,
addig gondolni sem lehet komolyan, míg
elemi népiskoláinak jelen, elhanyagolt, szé-
gyenteljes ügyét nem rendezte úgy, hogy
ezen iskolák a kor igényeinek teljesen meg-
feleljenek.

Még azon esetben is, ha városunknak
ép annyi anyagi ereje volna, mint jelenleg
— nincs, még akkor sem volna észszerű
algymnasiumunkat a népiskolák ügyének
rendezése előtt 8 osztályú középiskolává
kibővíteni.

Hogy miért, — alább megmondom az
okát. Most először is, egy kevés számítlást
csinálók.

Ha Zenta város algymnasiumát főgym-
nasiummá egészíti ki, ez a községnek éven-
ként nem 6500, de minimum calculó 10000
frtjába kerül! Mert: nem csak az új taná-
rok fizetését kell ám egyszerűen felszámi-
tani, hanem az elesendő lakberek jöved-
lémét, a főgymnasiumi átalánytöbbletet, az
évi felszerelésekre irányzandó magasbuletot,
az átalakítások s berendezések tőkáját, stb.

Már most, ha Zenta a főgymnasium
kedvéért a közeli jövőben, az újabb 10000

zalmával! Most látta csak, mennyire alatta áll
annak a másik embernek, kinek alakját a jellem
és nagylelkűség glóriája sugározta körül!

Kétségbeesetten tisztán állt előtte férjének szíve
és jelleme. Tudta, hogy mindig idegen volt az
iránta. Hiszen sohasem zárta karjába azzal a tu-
dattal, hogy egészen és kizárólag az övé, hiszen
szerelem egyetlen zavartalan, boldogító pillanatot
sem nyújtott neki. Miért rabolta hát el szívet?
— szeszélyből? vagy érdekből talán? — minden-
ből inkább, csak szerelemből nem: — és hogy
ezt most világosan látta, sirva borult párnájára.
Sűrűn hulló könnyei elvesztett boldogságát gyá-
szolták.

A hajnali órákban, mikor a szegény asszony fá-
radtan és kimerülten jótékony álomba merült,
zaj és csengés ébreszté fel. Kábultsága dacára
is felismerni vélte a gróf hangját, hallotta lépteit
a köves folyón. Még jobban fejére huzta taka-
róját, mintha félne tőle.

Gonosz álmok kinozták. Ugy hitte, előtte
áll újra annak ezületes arca; hallani vélte gu-
nyos nevetését; aztán mintha mindketten sötét,
nedves börtönben álltak volna, a hova nem hat be
vigasztaló napsugár.

Kábultan s heves főfájással ébredt s félve
tekintett körül. A gróf nem volt otthon. És
álomlátásai? — Valót álmodott. A cselédek hírül
adták, hogy hajnalban megjött az, de a mint
megtudta, ki a ház vendége, újra távozott. El-
hagyta egy vigasztaló, önigazoló, kerő szó nélkül.
Hát férfi volt ez?

forintnyi évi kiadást magának megengedné,
(mitől különben nagyon, de nagyon messze
állunk, de mégis: föltételesen szólva!) vaj-
jon: ez a nagy, új teher nem-e egyenesen
a népoktatás ügyének hátrányára, fejleszté-
sének egyenes megsemmisítésére szolgálna?!

Hiszem, lehet több érdekelt ember, ki
igy gondolkozik: Üsse kő az el. népiskolát,
csak a főgymn. meglegyen!

Hm, hm! Nemeslelkű-e az ilyen em-
ber? Megérdemli-e ilyen polgár a főgym-
nasiumot?!

Igaz, hogy a népiskolák sirján felállí-
tandó főgymnasiummal nyerne vagy 20—30
helybeli család; — de az elemi népiskolák
elhanyagolása által 3000 család sujtatnék ér-
zékenyen, méltatlanul.

**És mert a város jelenlegi pénzügyei
miatt a jövőben — minden téren — csak
a lassu haladásra lehet számíthatnunk,
kell, hogy mindenekelőtt az elemi nepis-
lak ügye rendeztessék, azoké a népisko-
lák-é t. i. melyeknél nyomorúságosabbak
Bácsme gyében aligha vannak.**

Hiszen, kérem alássan, ha városunk
középiskoláját 8 osztályú gymnasiummá egé-
szítené ki az előtt, míg népiskoláinak ügyét
nem rendezné, hanem ezeket továbbra is
meghagyná abban a siralmas állapotban,
melyben manapság sanyalódnak, akkor Zenta
hasznátana egy oly emberhez, ki kevélyen
parádézik ugyan a bársony zekében és bu-
gyogóban, de a divatos felöltő alatt szeny-

A kiküldött most is csak oly elégtelt mo-
solylyal végezte a rovancsolást, a mint a naszályi
postánál megszokta már, s aztán utazott tovább.
A fiatal asszony férje távollétét betegséggel men-
tette, — a hivatalos eljárásnak amugy is kevés köze
van a magán viszonyokhoz. De a mig mentességét
eszközölte, bizonyos békülékeny érzés uralma alatt
állott.

A grófot hiába várták, nem jött meg, sem
másnap, sem azután. A falu éji óre látni vélte
a város felé vezető uton gyalog és sietve.

A bűn tudata kergette el. A vér tisztasága
nem győzte le benne a lélek rosszasságát, övét a
válság percében hagyta magukra.

A mi történt, nem tudta más, csak a jegyző.
Szinte örült, hogy Lenke a hozzá nem méltó vi-
szonyból felszabadult. Szívébe újra a remény su-
gára költözött. Látogatásai megint sűrűbbek
lettek a postaházban, helyét újra elfoglalta a hi-
hivatalszoba divánján s a lelki béke táiközödött
arcsán, mikor a kis Margit megint térdein ját-
szadozott s Lenkével komoly beszélgetésbe merült.
Ugy lútszott, a gonosz véletlen által megszakitott
jó viszony újra helyre állott. Még nem látta el-
érkezettnek az időt, hogy kifejezze azt, a mi szíve
mélyéből gyakran felemelkedett és torkát foj-
togatta:

— Neked sincs senkid, nekem sincs, együtt
pedig a fájdalom vagyunk: te engem, én téged
szánlak, szeressük egymást s tegyük széppé és
jóvá az életet!

Az együttlét sajátos varázsa dacára sem

TÁRCZA.

Cruore dives.

A Magyar Szemle pályázatán jutalmat nyert elbeszélés
Írta: Scossa Dezső.
(Vége.)

Lenke csak akkor eszmélt újra, mikor ágyá-
ba térve, az álom elkerülte. Oh! most érezte
igazán, hogy mivel tartozik annak, ki a szegény-
től és megaláztatástól megmentette. Feje zúgott és
kábult a láztól, a mely egész lényét megrázkód-
tatta. A kiállt félelem most tört ki rajta teljes
erejével. Esmélni kezdett és visszagondolt arra,
a mit csak az imént élt keresztül. Nem tehetett
egyebet, fölkereste azt, a kitől menőségüket vár-
hatta biztosan, fölkereste éjnek idején, egyedül.
Ha valaki meglátta volna! ha férje tudni!

Magára huzta a takarót és didergelt alatta,
A hold késői útjában beküldte hozzá ezüstös
sugárát, mintha viláosságot akarna adni zavaros
elméjének.

És eléje tűnt férjének alakja. Azé az em-
beré, a ki veszélybe dönté s a ki a válság per-
ceiben magára hagyta. Egyszerre úgy érezte,
hogy az a ragaszkodás, az a szeretet, a melyet
szívében ápolt iránta, kiköltözik onnét, s helyébe
a megvetés és gyűlölet érzete lép.

Vagy szerethette-e tovább? — hiszen lábbal
tapodta az emberi jogokat, szűkkörü úszorás
lelket, érzéketlen korlátolt szívet tanusított csak
iránta, — visszaélt ártatlan szívének igaz von-

nyes, rongyos, undorító fehérműt takar-
gat . . . .

De többet mondok.

Még azon esetben is, ha Zenta finan-
cialis állapota lehetővé tenné azt a körül-
ményt, — mely álmképnek is tulmerész-
ség! — hogy népiskoláinak szaporítását
s az ezzel kapcsolatos helyes beosztást; ugy-
továbbá, algymnasiumának főgymnasiummá
leendő kiegészítését egy és ugyanazon idő-
ben lehetne keresztülvinni, mondom: még
ezen (ábrándnak is vakmerő) esetben is
meg kellene előzni az el. népiskolák rende-
zésének a főgymn. felállítását.

Ezt az elvet nekünk, a helyi viszonyok
ismeretéből kifolyó józan gondolkodás irat-
ta elő.

Mert: csak azon esetben, ha Zentán
legkevesebb két-három III.- és két IV. el.
fiosztály lesz felállítva, csakis ekkor
számíthatunk arra, hogy kibővitendő közép-
iskolánk legfelső (VII. és VIII.) osztályaiban
is meg lesz az a létszám, melyért főgym-
nasiumot fenntartani érdemes! Zenta, mely
6 főgymnasiummal van aránylag kis ter-
ületen körülövezve, nem a környékbeli,
hanem legeslegnagyobb részben saját váro-
sának, népiskoláitól várhatja s követelheti a
rendes létszámot.

Á ki ennek helyes és igazságos voltát nem
képes belátni, — az, hogy mást ne mondjunk
— elfogult! . . . .

Hogy Zenta városának főgymnasiumra
szüksége van s hogy ezt a városnak a jö-
vőben mulhatatlanul felállítania kell. — ta-
gadhatatlan! S megvagyunk győződve, hogy
ez eszmét annak idejében megvalósítani,
velünk együtt Zentának minden becsületes
s komoly polgára bármily áldozatok árán
is iparkodni fog.

Mindaddig azonban, míg községünk
elemi népiskolái a kornak megfelelőleg ren-
dezve nem lesznek, — addig a zentai fő-
gymnasiumról beszélni nagyon is korai.

Ezt mondatja velünk az ész és szív
egyarán!

Harsányi J.

volt azonban elég bátorsága kifejezni azt s csak
mikor hetek, hónapok múltán sem érkezett hír az
eltűnt grófról s nyomozásai is sikertelenek ma-
radtak, tört utat ajkán a vallomás.

Nem a remegő ifju volt, ki szerelme emle-
getésekor pirulva áll kedvese előtt, hanem a férfi,
a ki oltalmat, védő karokat ajánl fel egy csaló-
dott védelmére, s boldog jövőt ígér egy szenvedé-
ssel teli korszak után.

Lenke eszedőleg tekintett reá. Tudta, érezte,
hogy ennek az embernek sokkal, mindennel tar-
tozik; becsülte jobban, mint bárkit a világon, ta-
lán szerette is, de a kötelesség szent volt előtte.

— Várjunk! Hiszen én nem vagyok szabad
— mondá szomorúan.

És a várakozás évei újból kezdődtek.

— Bolond! — mondták a falusiak Bernáth
türelmes megadása fölött nevetve.

A „betyárné” révén szívárgott ki, hogy Lenke
eltűnt férjével levelezésben áll.

A felhők összetornyosultak annak feje fölött.
Bélyegzett ember volt, kit régi bűnökért is kö-
röztek. El volt tehát vágva a visszatérés lehetősé-
ge. De nevének sokkal nagyobb lelke volt, sem-
hogy hollétét felfedezte volna.

Mit tehetett róla, hogy női szíve volt, hogy
megesalattatása daczára is hinni tudott benne. Hi-
szen a szerelme vallás, melynek meg van a theo-
lógiaja, filozófiája, metafizikája s mindez csak
azt tanítja, hogy a hol csirái egyszer megfogantak,
nem irthatja ki többé semmi s akkor szűnik
meg, ha a fáradt lélek a sűrűdörben örökre el-
pihea.

„Utbaigazitások --- az eleven sövényről.”

(Vége)

Lássuk a második módszeres fonást.

Ezt hajlítva fonjuk olyan formán, hogy az
egyéves hajtásokból, a melyiken több volna, csak
kettőt hagyunk meg. Most meg fogjuk az egyik
oldalajtást és iv alakban jobbra hajlítjuk a har-
madik fa tövéig, hol egy kis darab zsinórral (spárga)
a fa tövéhez kötjük az ág végét ott, hol a fáska-
kát érinti, a másik ágat hasonló módon balra
viszszük és mint előbb a jobb oldalon tettük, a
harmadik fához kötjük. Ezt mindaddig folytatjuk,
míg valamennyit le nem kötöttük. Így hagyjuk
nőni egy évig, a mikor a hajlított ágakról fakadó
hajtásokat kötjük át úgy, mint az alpnál. Ezt is
aztán olyan magára neveljük, mint nekünk
tetszik.

A 3-féle forrás ismét különbözik a többitől.
Ezt arra a célra találok alkalmasnak, a mit a
szomszéd földje végénél, az ut mellett akar nevelni.
Ennél a mödnél is két ágat hagyok meg alapnak,
de ezt már nem kötöm le, se nem fonom össze
egy, mint az előnél, hanem megfogom a jobb ol-
dalon levő ágat és mintegy 45 fok alakban át
viszem jobbra és a 4 vagy 5 fáska baloldali ágá-
val, melyet szintén 45 fokban hajlítok balra, s hol
egymást érintik, egész magasságban összekötöm,
így járok el mindenik ággal, mindkét oldalon min-
dannyit 45 fokban hajlítva és összekötve fűzöm úgy,
hogy egyik ágon innen, a másikon túl viszem, a
hol egymást érintik s így az egész sor össze lesz
kötve úgy, hogy, ha a sor végén levőt megrázom,
az egész sor megrendül. Ezt is, mint a többi
tetszés szerinti magasságig folytatom.

Igaz, hogy ennek még megerősödik és felnő,
kell 5—6 év, de mikor már teljes magasságot
érte el, annyira szilárd lesz, hogy annak bizony
nem árt még a jégeső sem. 10—15 év múlva
pedig csaknem elpusztítható válik, és 50—60
sőt 100 év se fog ki rajta, hanem mindig erő-
sebb lesz.

Ez a haszna is már megbecsülhetlen az ele-
ven sövénynek, hát még a mit a selyemtermelés-
hez nyújt, mennyi az! Tájékoztulás annyit mondom,
hogy ha így egy pár hold földet körül bekerít
eper sövényvel és a mellett 40—50 darab nagy
eperfáról is gondoskodik, termelhet 200—300 kilo
selyemgubót is, ez évenként pedig ugyanannyi for-
rint. Ugy hiszem, ezért 5—6 héti szivesen fog-
lalkozhatunk a selyemhernyókkal is.

Lövényi: Hát miért kell a hernyóknak ele-
vensövény? hiszen a nagy fákról is ehetnek azok
lombot.

En: Igaz, hogy ehetnek, csakhogy a nagy fákról
és a sövényekről táplált hernyók között nagy a
különbség, mert a nagyfán még a kisebb,
még a fiatalabb levél is vénebb, mint a sövényen,
mert a sövényt minden évben csonkítjuk s ennek
lombjával sokkal gyorsabban nőnek a hernyók. A
mellett még a lombgyűjtés is sokkal kényelmesebb,
mert nem kell érte a magasabb fákra mászkálni,
hanem kényelmesen a földön állván, gyűjtjük a
lombot gyorsabban és könnyebben. Nem is lehet
a selyemtenyésztést addig tökélyre emelni, míg
minden család elnem látja magát eper sövényvel.

Löv.: Hát igaz volna az, hogy a hernyók
tenyésztéséből 100 forintot, vagy még többet is
lehetne szerezni?

En: Igaz bizony szomszéd uram, csak pró-
bálja meg. Legjobb meggyőződés az, a mit ma-
gunkon tanulunk, de előre becsajtom, hogy előbb
sövénye, meg fája legyen elegendő.

Löv.: No, ha isten segít, biz én meg fogom
próbálni, sőt alig várom, hogy rájussak. De most
még azt kérdezem, mire való a nagy eperfák,
hiszen lehet sövényt annyit készíteni, hogy meg-
győznék azzal is a hernyókat?

En: Hát a nagy fák arra való, hogy velük
akkor tápláljuk a hernyókat, mikor már 4 hetesek
elmultak és mikor már a falánkság tetőpontját érte.
A mint 4 hétig a fiatal gyenge levél jó, úgy az
5 hétben meg már a vén levél tesz nekik jobb
szolgálatot, mert attól nem kapnak olyan könnyen
hasasikarást és nem üt bele olyan könnyen
dögvész.

Löv.: No, köszönöm szomszéd uram szives
jóakarát, hogy nekem ennyit beszélt, most már
hagyjuk a többi maskorra. Én is hazamegyek dol-
gomhoz látni, tudom szomszéd uramnak is van

más dolga is. Maskor majd kérdezek még valamit.
Nevezetesen itt a Tisza vidéken meghono-
sítható veszőmunkáról, mint máskor is em-
lítette már. Hiszen a mi községünkben annyi a
fűzvesző, hogy vele az egész községet be lehetne
fogni Mennyi pénz elvész abban is! Most pedig
Isten oltalmába ajánlom szomszéd uramat. Hej,
mennyit beszélnek én majd erről az én feleségem-
nek, meg a gyerekeknek!

Aldja Isten szomszéd uramat is!

Egy fölviigazó.

Iskolai vizsgálatok.

A zenta. közs. gymnasium igazgatóságától.

126. szám.

A nyilvános vizsgálatok sora a zentai közs.
gymnasiumban az 1889/90. tanév végén.

Junius 19. d. e. mind a négy osztályban román
k. hittan, d. u. 3 órákór izr. hittan.

20. d. e. IV. oszt. magyar, nemzet, latin ny.
d. u. 3 órákór gör. kel. hittan.

21. d. e. III. oszt. magyar, nemzet, latin ny.

23. d. e. II. oszt. földrajz, számtan, rajz, geom.

24. d. e. I. oszt. ugyanaz, d. u. 3 órákór
francia nyelv. 25. d. e. IV. oszt. történelem, föld-
természettud. matematika, rajz, geom.

26. d. e. III. oszt. történelem, földrajz, szám-
tan, rajz, geom.

27. d. e. II. oszt. latin, magyar, ny. 28. d. e.
I. oszt. ugyanaz, d. u. 6 órákór testgyakorlás.

29. d. u. 6 órákór iskola ünnepe (ének)
szavaltat és a jutalmak kiosztása.)

30. d. e. 8 órákór „Te Deum” és a bizo-
nyítványok kiosztása.

A vizsgálatok d. e. 8 órákór kezdődnek.

A hatóságokat szülőket és tanügy barátokat
tiszteltetéssel meghívja.

Zenta 1890. évi június 6-án

Szűcs Lajos
gymn. igazgató.

A zentai polg. közs. iskolaszék elnökségétől.

Ad. 46. szám

890

A zentai közs. elemi népiskolák városi osztályainak
vizsgálati sora a 1890-90. tanév végén.

Junius 19-én Vida Sándornál Elnökök: Ni-
kolics Sándor és Kis János.

Junius 19-én Lebak Eereenzuel, Elnökök:
Rezsnyei Aurél és Ifkovics Márk.

Junius 19-én Biliczky Veránál, Elnökök:
Szárics Bertalan és Rieger Ignác.

Junius 20-án Bakody Mártonnál, Elnökök:
Zsarkó Antal Deutesh Farkas.

Junius 20-án Fülöp Antonianál, Elnökök:
Szekfű György és Buray Jenő.

Junius 20-án Harsányi Janosnál, Elnökök:
Szabó László és Toth Lajos.

Junius 23-án Bárt Piroskánál Elnökök: Ko-
zics István és Erdélyi Lukács.

Junius 24-én Forrai Ferencznel, Elnökök:
Peczarszky György és Guelminó Alajos.

Junius 24-én Toth Viktóriánál, Elnökök: Har-
sányi János és Kis János.

Junius 25-én Árvay Lajosnál Elnökök: Dr
Glückstal Adolf és Vida Sándor.

Junius 25-én Hagyó Emilianál, Elnökök: Ber-
gel Gyula és Hürkecz István.

Junius 26-án Szűcs Mártonnál, Elnökök:
Klein Sámson és Hevér Péter.

Junius 26-án Ollay Marinál Elnökök: Árvay
Lajos és Kikiris János

Junius 27-én Bakay Alajosnál, Elnökök:
Harsányi János és Miskei Péter.

Junius 27-én Csatóczky Apollóniánál Elnökök:
Nicolics Sándor és Guelminó Alajos.

Junius 27-én Lebak Emilianál, Elnökök:
Zsarkó Antal és Vida Sándor.

Junius 28-án d. u. 6 órákór vizsgálat a test-
gyakorlásból Elnökök: Appel Ede, Zsarkó Antal
Nicolics Sándor és Szűcs Lajos.

Junius 29-én d. e. 8 órákór rajz és női
kezümunka kiállítás az Eugen szálló disztermében.

Elnökök: Appel Ede, Zsarkó Antal, Nicolics Sándor
és Szűcs Lajos.

A vizsgálatok reggel 8 órákór kezdődnek.
Kelt Zentán 1890. május 6-án.

Czehe Győző s. k.

igazgató

Appel Ede s. k.

iskolaszéki elnök.

Helyi és vidéki hírek.

— **Sáskák.** Mult számunkban röviden jeleztük, hogy a sáskák a bieskai oldalon is mutatkoztak. Szerencsére, idáig a veszedelem még nem oly nagy, mint elsőre hinni lehetett. A máholyi határban a dűlő utain, ugyan megjelentek a pusztító rovarok, de nem a veszedelmesebb fajtából nem az ugynevezett marokkói, hanem az olasz-sáskák. Ezek különösen a porcz-füvet szeretik, s ép ezért, eddig a gabonát még nem bántották. Azonban, a legnagyobb erőlyel hozzá kell látni ezeknek a pusztításukhoz is különben úgy járhatunk, mint a szegény jázovaiak, kiknél tavaly alig 10 holdnyi területen mutatkoztak a marokkói sáskák, és ma, az idén, már 1000 hold gyönyörű rétet tettek pusztá kopárrá.

— **Tornavizsga.** Polgári leányiskolánk tornavizsgája holnap, 16-án délután 5 órakor lesz megtartva. Igen örülnénk, ha iskolánk e modern s hasznos intézkedéséről személyes megjelenésükkel minél többen győződhethetnének meg.

— **Napfogyatkozás.** Junius 17-én, kedden, gyűrűs napfogyatkozás lesz, mely nálunk is látható, ha t. i. az idő megengedi. Kezdeté d. e. 10, vége d. n. 1/2 1 órakor.

— **Választás.** Az „Alt. Tpkzár” ma választja meg II. könyvelőjét. Hiszük, hogy jövő számunkban tiszt. barátunkat, Hori János urat már mint megválasztott könyvezetőt üdvözölhetjük.

— **A furt kut vize.** Dr. Lőczy Lajos, egyetemi nyilv. rendes tanár, geológiai tanulmányozás céljából Zentán időzött. Megvizsgálta egyúttal furt kut vize is. A jeles tudomány professzor azt mondotta, hogy a zentai furt kut vize egyike a jobb s legegészségesebb ivóvizeknek, a mennyiben, hydrogen (kén) szaga azt bizonyítja, hogy ásványi lerakódásokon folyik keresztül, és az a homok is, mely vízeben itt ott találhatók, nem az az ugynevezett közönséges, fűtő homok, hanem zemes és homok mely csak a legjobb izi forrásvízekben fordul elő. Mégis egy valaki minden áron puffasztó, rossz viznek szeretné a kut vizét elbémélni. Persze persze! Jó volna vegyelemzés végett budapesti kiküldetést kérészkölni. Mijl lenne: paraplé koptatás = 30 forint; borra való = 20 for., összesen = 190 forint. . . . .

— **Panasz.** A népkertben sétáló-közönségtől panaszt vettünk, hogy a kioszk bérleje felhordatja a padokat a szokott helyről, mert ünnep és vasárnapon kevés a szék az idogáló vendégek számára. — Ez nincs is rendben. A vendéglős gondoskodjék, székekről, a padokat pedig hagyja lent a pihenő végő közönségnek.

— **Égi háború.** A pénteki égiháború alkalmával a villám a „Keresztény”-ben egy szép terebélyes s a c-színház közelében közlelő levő fába beleütközött és forgácsokra szakgatta szét. Az erős szélviharral jött zápor a körülben is kövér gabonákban sok helyt nagy károkat okozott, a rövid ideig tartott jégszó pedig a szőlőkben hagyott nyomot maga után. A legöregebb emberek sem igen emlékeznek olyan évre, mint a mostani, melyben t. i. június hó közepéig már háromszor látogatott meg bennünket a jégszó.

— **Egy új város.** A Mákosban egy egész újvárost alapítottak a — teknő-vájó cigányok. Több mint 30 család lakik ott most állandóan, földbe vajt putrikban, kik a város által eladott szál-fákat dolgozzák fel teknőknek, kanalaknak, stb. Érdekes megnézni.

— **Egy élet vége.** Néber Fülöp, helybeli pékmester 19 éves legénye, a hajósi születésű Tandler Károly, kedd délután fűtőrézre ment át a hidon a csárdához kiffit áru itani. Egyet gondolt a legény, s lement a Tisza széléhez és ott egy öreg asszonytól, ki száraz galyakat gyűjtött, elkérte a csomakját, hogy a vizen egyet csomakúzzon. Letette kiffis kosarát s beszült a lélekvesztőbe. A mint a folyó közepére ért, ledobta fejéről kalapját és — zsupsz! öngyilkos ági szünetéből beugrott ruhástul a vízbe. Oda is veszett. Holtestét még most sem találták meg.

— **November időjárás — júniusban.** Az elmúlt hét elején, mikor a kalendáriumi hagyományok értelmében csupa kaczer, nyári asszonyi s dandys tolett-ekből kellett volna az idő hangulatának megalakulni, olyan takaros, novemberi időjárás borult a Tiszamente fölé, hogy halottak napja táján is ugyancsak megállhatta volna a helyet. A téli kabátok es női bundáskák i-mét előkerültek a dohánylevelek közül, sőt egyik másik vékonybőrű már a fűtősről is kezdett beszélni. És ez a hideg idő nemcsak nálunk volt észlelhető, hanem az egész országban. Sok helyt derekasan havazott is. Így fent a magas Tátrában, Brassó vidékén és több helyen. Azonban november bécst mégis máhamarabb le g y ü r t e — június uram.

— **Elismerés.** Városi gazdasági tanácsunk iránt elismerésünknek kell kifejezést adnunk atólott, hogy felszólalásunk nyomán a közp. népiskola udvarán a kutat jókarba helyeztette.

— **A vad ember.** Soha annyi zöld beszédet nem hallottunk, mint a „vad ember”-ről az elmúlt héten. A dologban annyi volt az igaz, hogy a népkert külső sarkán egy torzonborz bajszu s szakú facsér mester legény egy mezőre menő kis gyermektől — mert éhezett — elvette erővel az ételt s megette. Az édes apjának persze hogy semmit sem hagyott. Ez azután bejött a fű elbeszélése után a kapitánysághoz, ki az ipsis nyakon csipette s illető-égre helyére toloncoltatta. Hanem a „vad ember”-ről főleg a gyermekek ajkán két-három nap alatt egész rém mese szövéődött.

— **Egy kis deák öngyilkossága.** Verbászról írják, hogy ott e napokban egy Baksy István nevű negyedik normalista diák fölaka-ztotta magát. Mikor rátaláltak, már halva volt. Az öngyilkos tanuló levelet intézett osztálytársaihoz s ebben a következőket írta: „Szerett tanuló társaim! Kérlek titeket, vegyétek szívekre e pár bucsuszt, mit egy haldokló intéz hozatok. Fogadjatok tanácsomat és tanuljatok; bar tanulam volna én is. De rám nézve már késő. Isten áldjon meg benneteket. Szerencsétlen társatok.” Baksy rosz tanuló és rosz magavi-eletű fiu volt s ezért utóbb is szigorú büntetést vont magára.

— **Értesítés.** A szabadkai m. kir. tanítóképző intézetben a jövő 1890-91. tanévre a felvételi vizsgálatok t. évi szeptember hó 1-én és következő nappain reggeli 8 órától fognak megtartatni. Az alsó osztályba felvételi szám szerint 15-20 növendék, akik a 14. élet betöltötték s a polg. isk. IV. osztályt vagy ezzel párhuzamba álló más tanítást osztályt jó sikerrel bevégeztek. A felvételekre szükséges tárgyakak: magyar nyelv, számtan, földrajz és hazai történelem. Felvételi vizsgálatra csak azon folvam-cdők jelenthetnek meg, kik erre f. é. augusztus hó második felében írásbeli meghívást fognak kapni, mely meghívó azonban felvételüket még nem biztosítja. A felvett növendékek a szükséges felszerelési tárgyra nézve, az intézet igazgatóság által nyernék felvilágosítást. Folyamodók szatályszerűen bélyeggel ellátott kérvényeket iskolai születési testi egészségükről szóló bizonyítvánnyal és kötelező nyilatkozattal, hogy a tanítói pályán akarnak maradni, felszerelve, a saját megyebeli kir. tanfelügyelőség utján legkésőbb f. évi július hó végéig Bács Bodrog vármegye kir. tanfelügyelőségéhez vagy a helybeli tanítóképző-intézet igazgatótanácsához kötelesek benyújtani. Megjegyezzük, hogy a folyamodványban a válasz megküldhetése céljából az illető rendes lakhelye pontosan kiteendő. A kiűzött határidőn túl beérkező kérvények tekintetbe nem vétetnek. Kelt Szabadkán 1890. jun. 12. Az igazgató-tanács.

— **Megfojtott válegény.** Nagy-Kükindáról jelentik, hogy Weiner Mátyas szanádi lakos, ki pünkösdi hétfőjén tartotta volna esküvőjét, előtte való szombaton bejött Zentára, hogy jegygyűjtő vasároljon, de onnan többé nem tért vissza. Az egész vidéken hasztalan keresték, végre édes anyja elment Padera ahhoz a leányhoz is, kit Weiner két évi viszony után, szígyenben, hűtlenül elhagyott. Ott azt felelték neki, hogy „keressék csak tovább ha másuttal nem, majd rákudnak a Tiszában,” és ime, pár nap múlva Weiner Mátyas holtestét Pésezren kifogták a Tiszából, hova előbb ostonnal megfojtva, bedobták.

— **Rosz szokás.** A cseresznyemag lenyelése a legrosszabb szokások egyike, mely pedig nagyon el van terjedve, jóllehet nem egyszer járt már gyászos következményekkel. Legutóbb a szegedi kórházba vittek egy 16 éves asztalos fiút, a ki néhány nappal ezelőtt sok cseresznyét evett s minden szemet megostul nyelt le. Másnap már beteg lett s mivel odahaza nem tudtak rajta segíteni, a kórházi orvos kezelésére bízták. Azonban ez sem menthette meg s a fiu rövid szenvedés után meghalt. A boncolás constátálta, hogy a cseresznyemagvak a végbelen átfuródtak, s a halált ez idézte elő. A cseresznyemag lenyelése nálunk is szokásuk a gyermekeknek s főleg most, a cseresznye-évszabban, nagyon ajánlatos, ha ezen a cseresznyemag okozta haláleseten a szülők okulnának.

— **Az asszony.** Vasúti szerencsétlenség történt: a vonat kisiklott, néhány kocsi összetört s minthogy vak sötétség volt, nem tudták, hány ember, halt meg s mennyi a sebesült. Elképzelhető a rémület, amely az épen maradt és a kocsirol leugró utasokat elfogta. — Egy asszony, a mint az összetökrözés folytán kibukott a töltés mellé s ott néhány pillanat múlva magához jött, lassu, de annál rémesebben hangzó jajgatásba fogott: „Istenem, istenem hol lehet? . . . A körülállók elborzadva közelitettek hozzá s alig mertek megkérdezni, hogy talán meghalt a szerencsétlenség folytán a férje vagy gyermeke? Végre megszólították: „Mi baj? Kiről nem tudja, hogy hol lehet? — Az asszony szepegett egy kissé s mely sóhajts után így felelt: „nem tudom, hogy hol lehet a — kalapom.”

— **Az adai m. kir. földművesiskola** növendékei által f. hó 5-én az E. M. K. E. javára rendezett táncmulatság alkalmával felülizettek: Kállay Ödön 2 frt 50 kr. Hildenszab György 10 kr. Vállay Károly ifj. 50 kr. Krolab Antal 2 frt 50 kr. Pozsgay Imre 50 kr. Szathmáry József

1 frt. Divelly Róbert 50 kr. Százman Károly 50 kr. Jablonszky Miksa 50 kr., Úrményi Istvánné 50 kr. Dr. Horezl Fülöp 50 kr. Biliczky Alajos 30 kr. Nagy P. Julis 30 kr. Szőke István (Kerítés) 2 frt. Dr. Huszág Nándor 50 kr. Ofner Adolf 50 kr. Dreisziger Ferencz 50 kr. Szobonya Bertalan 1 frt. A mulatság tiszta jövedelme 5 frt 70 kr. A felülizetésekkal együtt az „Enke” javára 20 frt jut. A mulatság rendezői ez uton fejezik ki köszönetüket a nemes ezébra felülizetőknek.

— **Veszeltség.** Felsőhegyen két kutya megvesztett s a disznósütrét összemarták. Most állatorvosi vizsgálat és megfigyelés alatt áll az egész felőhegyi sértés-állomány.

— **Isten dicsőségére.** A felsőhegyi templom sokkal hamarabb át lesz adható rendeltetésének, mint elsőre hinni lehetett. Nem esoda, hisz oly áldozatkész férfiak támadnak e sz. ügy istápolására melyre teljes bízkeséggel tekinthetnek az egyház buzgó hívei. Így egyebek közt Ngys. Bende József, kalocsai kanonok ur 1700 forintba rugó költséggel festeti az oltárképet és csináltatja a fő-oltárt. Matkovits József ügyvéd ur 4 mézsis harangot öntet a templom részére. Ifjabb Székfi Ferenz ur, vár. állatorvos egy harmóniumot vesz az egyháznak, stb. Hátha még a gyűjtő-íveket körültekintőbb kezekre bízták volna! Hisz sokan, nagyon sokan még színet sem látták az íveknek, pedig ezek is örömezt áldoznának a szent ezébra, csak a felszólítást várják.

— **Apróság.** I. A m a i g y e r m e k e k. J a n c s i: Mit gondolsz, Pista, jó parthie volna Béla az én hugoekámunk? P i s t a: Béla? Nekem egy radirgumnival tartozik, Károlytól egy plajbászt kért kölesön s Gabinak két tollal adósa — szóval nyakig van az adóssággal!

II. V a s á r n a p i m u n k a s z ű n e t. A kereskedelmi miniszteriumhoz a következő távirat érkezett: „Kegyelmes uram! A vasárnapi munkaszünet én rám is kiterjed? — Ama bizonyos gölya.”

— **Tánciskola-megnyitás.** Lapunk 22-ik számában jeleztük, hogy Landau Lázár, jóhírnevű táncztanító itthelyt táncztanfolyamot nyit. Landau ur most már városunkba érkezett és a nagyvendéglő disztermében fogja működését július hó elsején megkezdeni.

— **Morókus vendég.** A „Sz. H.”-ből vettük át a következő kedélyes híreket: Már két levest küldött vissza a pinczérről egyik vendég a Tiszában. Szűdja nyakra-főre a szájtató Zsánokat, a kik még csak röstelleni sem akarják, hogy ilyen a kiszolgálás a szegedi „Grand Hotel”-ben. — Nem lehet megenni, ez már mégis skandalum! — zsörtölődik a haragos vendég. A megrémült keller-gyerekek már is félve kerülnek az érthetetlen vendéget. Föl nem foghatják, mért ne lehetne megenni azt a finom, friss ragout-levest. Ók biz' ki nem szolgálják azt az urat, akár hogy kiabál utánuk Végre is a mosolygó képű főpinczér somfordál a vendég hátához. Onnan int egyik kellernek, hozzon más levest. A harmadik leves is föltálatva. Ha még ez sem tetszik, megesik, hogy el kell eresztetni a vendéget mert az étiap kimerült. S csodálatos! Az az érthetetlen ember a harmadik levesre még pokolibb lármát csap. Föl is ugrik a székről, miközben haragtól, kéken-zöldben ordítja: — Disznóság, nem eheti meg az ember ezt a levest! Oda szalad a sima vendéglős s megütközve kérdi: — Kérem, mért ne ehetné kegyed ezt a levest? Hisz amoda ugyanebből eszik a méltóságos báró ur is? — Én azért még sem ehetem ebből a leve-ből! — Miért nem, ha szabad kérdenem? — Mert nem adták hozzá — k a n a l a t, é l h e t e t l e n e k !

A közönség köréből.*)

Szíves kérelem Zenta tek. Tanácsához.

Elismerés adassék tek. városi tanácsunk részére azon gondoskodásért, hogy a „népkert”-et gyönyörű, tiszta állapotba helyeztette.

Valóban, élvezet benne sétálgatni.

Sajnos azonban, mikép a sétáló közönségnek az élvezetért nagyon kellemetlen belépti-díjjal kell adózni.

Értem ezalatt azt az undorító büzt, mit a népkert bejáratánál kénytelenítünk beszívni, mely büznek — köztudomás szerint — a tiszt. kofa-hölgyek az okozói.

Mély tisztelettel kérjük fel azért érdemes tanácsunkat; van a városnak sok hányt-vetett deszkája, csináltasson a disznó-piaczon, jó bent a Tisza felé, kellő számban — árnyékszékeket.

A városi nagy közönség irányábau köszönetre s hálaóra kötelezi le magát a t. tanács, ha e köz-ohajtást szíves figyelmére méltatni kegyes leszen.

X. Y.

*E rovat alatt közérdekkel összefüggő levelek, felszólalások közölhetnek. A felelősség a beküldőt illeti. Névtelenül beküldött cikkeknek nem közlünk. — Szerk.

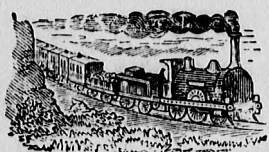
Tek. városi Elöljáróságunk becses figyelmébe.

A Kossuth utcának az Ősz-utcába való torkolatánál levő átjáró-kövezet oly alacsonyan fekszik, hogy az átjárón, (mert az Ősz-utca is alacsony fekvésű) ha egy sebes záporosó jön, a megszaladt esővíz befut az utcába s az ottani házak udvarát és pinzéit szüntől megölti esővízzel.

Tisztelettel kérjük ezért nagyérdemű vár. tanácsunkat, legyen gondja az említett utcai átjárásra (melyet ugyanis a város tartozik jókarban tartani) s emeltesse föl legalább is oly magasra, mikép a Főtérrel és a Kossuth utcából megszaladt esővíz többé az Ősz-utcába be ne folyhasson, hogy így az itt lakó és adózó polgárok a város hanyagsága miatt jövőben többé kárt ne szenvedjenek.

Több érdekelt polgár.

Vasnti

menetrend.

Szabadka . . .	450*	351	O-Becse . . .	500	412
Verusics . . .	520	423	Petrovoszello . . .	530	444
Ó-Kanizsa . . .	542	445	Moholy . . .	550	506
Bogaras . . .	606	511	Ada . . .	605	524
Zenta érk. . .	634	539	Zenta érk. . .	639	558
" ind. . .	709	559	" ind. . .	659	618
Ada . . .	748	638	Bogaras . . .	734	651
Moholy . . .	806	656	O-Kanizsa . . .	800	717
Petrovoszello . . .	828	718	Verusics . . .	822	739
O-Becse . . .	855	745	Szabadka . . .	849	806

Zenta	644	Szeged	231
Adorján	714	Röszke	310
O-Kanizsa	740	Horgos érkezés	321
Martonos	808	" indul	331
Horgos érk.	829	Martonos	357
" ind.	839	O-Kanizsa	429
Röszke	858	Adorján	457
Szeged	923	Zenta	525

ÁRAK: ZENTÁRÓL SZÁMITVA.

	I.	II.	III.		I.	II.	III.
Ada	1.80	1.50	1.30	Moholy	1.90	1.60	1.40
Adorján	1.60	1.30	1.20	O-Becse	1.90	1.20	1.80
Petrovosz.	1.40	1.10	1.00	Ó-Kanizsa	1.10	1.00	1.40
Bogaras	1.60	1.40	1.30	szai száll.	1.10	1.00	1.40
Horgos	1.80	1.10	1.00	O-Kanizsa	1.10	1.00	1.40
Martonos	1.40	1.10	1.00	Szabadka	2.00	1.20	1.80

*Az aláhuzott percek az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő időt jelentik.

Felelős szerkesztő: HARSÁNYI JÁNOS.
Kiadólaptulajdonos: SCHVARCZ SÁNDOR.

Mintákkal bárkinek bérmentesen szolgálunk.

Posztó s gyapjuszövetárunkat

a legolcsóbbtól kezdve a legfinomabb minőségig tavaszi vagy nyári szükségletre magán egyéneknek is gyári áron, olcsóbban mint bárhol kapható, küld

Schvarcz Móricz

cs. kir. szab. posztó- és gyapjuszövet-áru gyárak raktára
Zwittauban (Morva-ország).

Posztóvegek ezrel teljes öltözékekre, tavaszi felsőkabát, nadrágszövetek, női- és gyermek öltönyökre a legolcsóbb árakon kaphatók

- Egy teljes uri öltözetre 3.10 m. 3 frt 20 kr.
- Finom minőségben 3.10 m. 6 frt
- Finomabb „ 3.10 m. 8 frt
- Legfinomabb minőség 3.10 m. 9 frt 50 kr-tól—14 frtig.
- Egy tavaszi felsőkabát a legújabb divatu színekben 2.10 m. 3.80—7 frtig.
- Fekete posztó vagy tiszta finom gyapju szövet szalon-öltözékekre 3.25 m. 8 frttól felj.
- Divatos mosókamgarnok egy teljes öltözékre 6.40 m. 3 frttól feljebb.
- Legújabb mosó pique-mellényekre 70 cm. 59 kr-tól feljebb.

Egyenruhák a cs. és kir. hivatalnokok részére előírás szerint.

Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Nyomatott Schvarcz Sándor könyvnyomdájában Zentán, 1890-ben.

Gyors s biztos segítség gyomorhajok s azok következményei ellen.

Az egészség fenntartására, az életnedvek s ennek folytán a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fenntartására és a jó emésztés elősegítésére a legjobb s leghatásosabb szer a már is mindenütt ismeretes és kedvelt

életbalsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalsam a legjobb s leggyógyhatásosb gyógyfüvekből a leggonosabban van készítve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgöres, étvágyhiány, savanyas felbűvés, vértelenség, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hatásosnak bizonyul. Ily kímélő hatású követő-tében ezen életbalsam egy bebizonyult megbízható házi-szerre lett a népek. Ára egy nagy üveggel 1 frt, kis üveggel 50 kr. Ellismerő iratok ezrel bárkinek betekintés végett rendelkezésre állnak.

Óvás! Hamisítók elkerülése végett, mindenkit figyelmeztetünk, hogy az egyetlani általános az eredeti utasítás szerint készített „Dr. ROSA-féle életbalsam“ minden üvegecskéje kék burkolva van csomagolva, melyen hosszoldalúan „Dr. ROSA életbalsama a „fekete sashoz“ címzett gyógy-szeretárból. FRAGNER B. Prága - 2501111.“ német, cseh, magyar és francia nyelven olvasható, szeles feléin pedig az ide nyomott védjegy látható.

FRAGNER B.

Védjegy. főraktárában, gyógyszerár „a fekete sashoz“ Prágában - 2501111, és BUDAPESTEN Török József úr gyógyszerésznél, Király-utca 12. sz. Budai Emil úr városi gyógyszeráránál a Városház-téren. Az osztr.-magy. monarchia minden nagyobb gyógyszerárán van raktár ezen életbalsamból.

Ugyanott kapható: „prágai általános házi-kenőcs“, Ezen kenőcs biztos eredménnyel használható a női emelő gyuladásánál, a tej tespedésénél szüléskor, kele vényél, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömgöyknél, az ugynevezett körömféregnél elkenőnyedéseknél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkenőnyedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolít; s „ahol már gyenyedés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja, kierefi és kigyógyítja

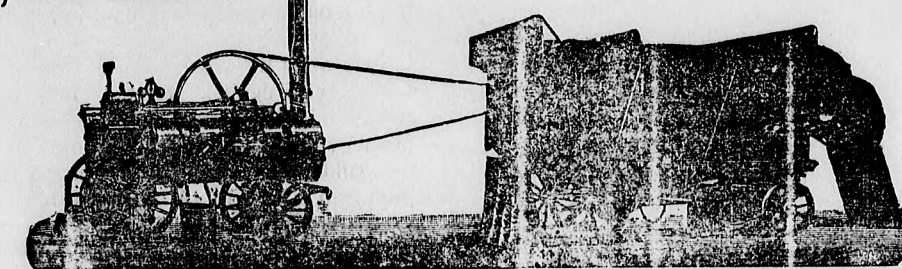

Óvás! Miután a prágai általános házi-kenőcsöt sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetünk, hogy ez eredeti utasítás szerint csak nálam lesz készítve, s csak akkor valódi, ha a sárga ércszelence, melybe töltetik, vörös használati utasításokba (melyek 9 nyelven nyomták) és kék kartonba, melyen az ide nyomott védjegy látható -- burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM a legbizonyultabb, számtalan próbatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehézhallás kigyógyítására s az egészen elvesztett hallási tehetőség visszanyerésére. Egy üveg ára 1 frt.

Hofherr és Schrantz,

BUDAPEST, gazdasági gépgyár és vasöntöde
V., yáczai-körut 76.

ajánlják általában a legjobbnak elismert legújabb 8, 6 és 4 lóerejű verőlécezes rendszer szabad.

gőzséplőkészleteiket,

továbbá 2 1/2, 3 és 4 lóerejű szabadalm. p. nyomásos gőzséplőkészleteiket, azonkívül a legjobb sorvetőgépeket „Király-Drill“ és „38-as Drill“, egytetemes acél Rayol ekéket, valamint minden egyéb gazdasági gépeket és eszközöket jutányos árak mellett.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve
Bizományi-raktár: Zentán Zentai János urnál.

Az évi elszállítás 2.000.000 palack.

Hazánk legkedveltebb
savanyuvize
A MOHAI

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

FORRÁS

ÁGNES

vegyelmezve dr. LENGYEL BÉLA egyetemi tanár ur által.

Ő fontos József főherceg asztalián rendszeres italm szolgál.

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

ÁGNES

Mindazon tisztelt főgyógyászok, kik ezen ásványvizet akár borrad, gyógykezelésre, vagy tisztán mint asztali-italt (szőlőszőlővel) használják, kerjék azt rövidre.

ÁGNES forrás néven kiszolgált.

A nagyérdemű közönségnek ásványvizet szünetes jóindulattal ajánlva, maradtunk teljes tisztességgel az **ÁGNES**-forrás hitelesítésére Molán.

Ajánlva a bel- és külföld számos orvosi kintélcyei által főleg a létezési, emésztési, szív- és vese-betegségek, reumatikus, talp- és láb- gyógyításra, hatásonnal, a Rhachitis, a vérszegénység, a vesé- és köves betegségeket, epügyi betegségeket, a tagok csúszó bajainál, gyermeknél meggyógyítja a túlságos gyomor-savanyú képződést s főleg az idegrendszer tevékenységét. Gazdagságban tartalmában folyékony és ásványvíz legkellemesebb ízű, s a legbiztosabb és legolcsóbb ital. A palackok száma: 12, 24, 48, 96, 192, 384, 768, 1536, 3072, 6144, 12288, 24576, 49152, 98304, 196608, 393216, 786432, 1572864, 3145728, 6291456, 12582912, 25165824, 50331648, 100663296, 201326592, 402653184, 805306368, 1610612736, 3221225472, 6442450944, 12884901888, 25769803776, 51539607552, 103079215104, 206158430208, 412316860416, 824633720832, 1649267441664, 3298534883328, 6597069766656, 13194139533312, 26388279066624, 52776558133248, 105553116266496, 211106232532992, 422212465065984, 844424930131968, 1688849860263936, 3377699720527872, 6755399441055744, 13510798882111488, 27021597764222976, 54043195528445952, 108086391056891904, 216172782113783808, 432345564227567616, 864691128455135232, 1729382256910270464, 3458764513820540928, 6917529027641081856, 13835058055282163712, 27670116110564327424, 55340232221128654848, 110680464442257309696, 221360928884514619392, 442721857769029238784, 885443715538058477568, 1770887431076116955136, 3541774862152233910272, 7083549724304467820544, 14167099448608935641088, 28334198897217871282176, 56668397794435742564352, 113336795588871485128704, 226673591177742970257408, 453347182355485940514816, 906694364710971881029632, 1813388729421943762059264, 3626777458843887524118528, 7253554917687775048237056, 14507109835375550096474112, 29014219670751100192948224, 58028439341502200385896448, 11605687868300440077179296, 23211375736600880154358592, 46422751473201760308717184, 92845502946403520617434368, 185691005892807041234868736, 371382011785614082469737472, 742764023571228164939474944, 1485528047142456289878949888, 2971056094284912579757899776, 5942112188569825159515799552, 11884224377139650319031599104, 23768448754279300638063198208, 47536897508558601276126396416, 95073795017117202552252792832, 190147590034234405104505585664, 380295180068468810209011171328, 760590360136937620418022342656, 1521180720273875240836044685312, 3042361440547750481672089370624, 6084722881095500963344178741248, 12169445762191001926688357482496, 24338891524382003853376714964992, 48677783048764007706753429929984, 97355566097528015413506859859968, 194711132195056030827013719719936, 389422264390112061654027439439872, 778844528780224123308054878879744, 1557689057560448246616109757759488, 3115378115120896493232219515518976, 6230756230241792986464439031037952, 12461512460483585972928878062075904, 24923024920967171945857756124151808, 49846049841934343891715512248303616, 99692099683868687783431024496607232, 199384199367737375566862048993214464, 398768398735474751133724097986428928, 797536797470949502267448195972857856, 1595073594941899004534896391945715712, 3190147189883798009069792783891431424, 6380294379767596018139585567782862848, 12760588759535192036279171135565725696, 255211775190703840725583422711314513392, 51042355038140768145116684542262826784, 102084710076281536290233369084525653568, 204169420152563072580466738169051307136, 408338840305126145160933476338102614272, 816677680610252290321866952676205228544, 1633355361220504580643733905352410457088, 3266710722441009161287467810704820914176, 6533421444882018322574935621409641828352, 1306684288976403664514987124281927765664, 2613368577952807329029974448563855531328, 5226737155905614658059948897127711062656, 10453474311811229316119897794255422125312, 20906948623622458632239795588510844250624, 41813897247244917264479591177021688501248, 8362779449448983452895918235404337600256, 16725558898897966905791836470808675200512, 33451117797795933811583672941617350401024, 66902235595591867623167345883234700802048, 133804471191183735246334691766684001604096, 267608942382367470492669383533368003208192, 535217884764734940985338767066736006416384, 1070435769529469881970677534133472012832768, 2140871539058939763941355068266944025665536, 4281743078117879527882710136533888051331072, 8563486156235759055765420273067776026662144, 171269723124715181115308405461355520533248, 342539446249430362230616810922711106664512, 685078892498860724461233621845422213331024, 1370157784997721448922467243690844426662048, 274031556999544289784493487378168885332416, 548063113999088579568986974756337770664832, 1096126227998177159137973949512675541327648, 219225245599635431827594789902535108265536, 438450491199270863655189579805070216531072, 876900982398541727310379159610140433062144, 1753801964797083454620758319220280866124288, 3507603929594166909241516638440561732248576, 7015207859188333818483033276881123464477152, 1403041571837666763696606655376224692954304, 2806083143675333527393213310752449385908608, 5612166287350667054786426621504898771817216, 112243325747013341095728532430097954354344, 224486651494026682191457064860195908708688, 448973302988053364382914129720391817417376, 897946605976106728765828259440783634834752, 179589321195221345753165651888157366966944, 359178642390442691506331303776314733933888, 718357284780885383012662607552629467877776, 1436714569561770766025325215105258935755552, 2873429139123541532050650430210517915111104, 574685827824708306410130086042103582222208, 1149371655649416612820260172084207164444416, 2298743311298833225640520344168414328888832, 45974866225976664512810406883368286577776, 919497324519533290256208137667365731555536, 1838994648359066580512416275334714631111072, 3677989296718133161024832550669429262222144, 7355978593436266322049665101338858444444288, 1471195718687253264409933020267716888888576, 294239143737450652881986604053543377777152, 588478287474901305763973208107086755554304, 1176956574949802611527946416214173511110608, 235391314989960522305589283442846222221216, 4707826299799210446111785668856924444442432, 941565259959842089222357133771384888884864, 188313051991768417844471427554277777771728, 37662610398353683568894285510855555554456, 7532522079670736713778857102171111110912, 15065044159341473427557714204342222221824, 3013008831868294685511542840868444443648, 6026017663736589371023085681736888887296, 12052035327473178742046171363473777771592, 2410407065494635748409234272694755554184, 4820814130989271496818468545389511110368, 9641628261978542993636937090779022222736, 192832565239570859872738741815580444444672, 385665130479141719745477483631160888881344, 77133026095828343949095496726232177776688, 15426605171165668789819099345246435553376, 30853210342331337579638198690492871110752, 61706420684662675159276397380985614221504, 12341284136932535031855279476197128443008, 246825682738650700637105589523942568886016, 4936513654773014012742111790